

ناره زووه كانمان و روژگارانی چهوت

ئەحمەد دەشتی

ئەگەر لە هەر مروڤیک لەم جیهانەدا بیرسی و بلی چیت گەرە که لە ژیان دا؟ پیم وایه له یه کم وه لامی ئەم پرسیاره و دا ده لیتن ناشتی و نارامی و ئازادی و ژیانیکی به خته وه رانه له ناو مال و حال و نیشتمانی خۆم دا که به سه ره به ست په ها بچم و دوور له ژیر دهستی و چه وساو هبی داله نیشتمانی ئاوه دان و پیشکه وتوی خۆم دا ژیانم به رمه سه رو له خزم و که سان و گهل یارو هه قالانی خۆم دا سه ره به رزانه بژیم و وه که هه موو مروڤیکی ئازاده خاوه نی هه موو مافه سه روشیه کانی میلی خۆم و که سی نه توانی که زولم و زۆرداری به سه ردا سه پیئنی و دوور بیتن له هه موو شه رو شوڤو هیرش و په لامار دانیک و دوور بیتن له هه موو ویرانی و خاپوور کردن و کوشت و کوشتاریک و وه لاتیکی سه ر به خو و ئازاد و په هاو پیشکه وتو و پر له شارستانی هه بیتن، ئەم ناره زووه پیرۆزه و په وایه له دل و دهروونی هه موو مروڤیک دا هه یه و بو خوی ناره زووه کی سه روشتی هه موو که سی که که چون ئازادانه وه دونیا ها تووه و ئاواش سه ره به ستانه بژیت و دوور بیتن له هه موو زولم و زۆرداریه ک و ژه وساو هبی.

ئیمه ی کوردی ئاواره و ده ره به ده ریش که سه له های سه له ئەم روژگار ه چهوت و ناله باره و پر له کاره ساته و نه ها مه تیه کان و کوشت و کوشتار و خاپوور کردن و مال و ویرانیمان به دهستی داگیر که ران و جنایه تکارانی چه پهل و درنده دیوه به سه رمان دا سه پاوه به زۆری زۆرداری سه دان کاره ساتیان به سه رمان دا هیئاوه و گه لی له میژه و که له ژیر چنگی زۆرداره مله وڤ و دکتا توره کان دا به و په ربی درنده یه وه سه له هایه ژیانیکی سه خت و به یی هه موو مافیکی ژیانی خاک و میلیمان له ناو مال و حالی خۆمان دا یان له ده ره به ده ری و ئاواره بی دا ده به ینه سه ر و به سه دان یارو هه قال و دۆست و خزم و که سامان لی ون کراون و که س نازانی که چیان وه سه ر هیئاون، ئیمه ی کورد له میژه که ئاسوده بی و دووری له زولم و زۆرداری و چه وساو هیمان له م ژیا نه مان دانه دیوه، داگیر که رانی کوردستانی خو شه و یستمان هه می شه په لاماریان داوین و که س نازانی که به سه دان هه زارانیان لی شه هید کردوین، دایک و باوک و براو خوشک و که سامان و دۆست و یارو هه قالانمان، به هه زاران لای ژیان نه دیوی میلیمان چون له ناو زیندانه په شه کانی پر له زه برو زهنگ و داپلۆسینه کان دا، یاخود له کامه چاله مه رگی نه مان دا، یان له کامه بیابانان دا، یاخود له کامه کارخانه کانی چه کی کیمیایی درنده کاندایان له کامه نه نقال و هیرش و په لاماری ئەو جنایه تکارانه دا بوون به قوربانی تاقی کردنه وه ی ئەو چه که کیمیاییه و کومه لکوژیانه ی دکتا توره کانی داگیر که ری کوردستان، که ئەو زۆردارانه ته نانه ت له بۆردومانی چه کی کیمیایی خه رده ل و سیانید و سارینش به سه ر گهل و نیشتمانه که شمان در یغان نه کردوه و سه دان هه زاریان به و چه که کومه لکوژیانه لی شه هید کردین و له نه نقاله کان و به کومه لکوشتنه کان داوه که هه شت هه زار بارزانیه قاره مانه کانمان که به یه کجار له ناو بران و نه وه ی که توانیان و له ده ستیان هات به سه ریان هیئاوین و هه تا ئەمڕۆش هه ر بزگاریمان نه بووه و دۆزمانی داگیر که رو ده ره کی و بیگانه هه می شه بیریان له وه کردۆته که چون له ناومان به رن و بریاری جینۆسایدیان داوین و خاکیان لی خاپوور و ویرانه کردوین و به سه دان گونیان به سه ره یه کا دا ته پاندووه و به خاک په کسانیان کردوین و ته نانه ت دارو کانیو و روبارانیشیان لی خنکاندین و هه رچی دارایی و سامان و به رو بوومی وه لاته که شمان بوو به تیکرایی تالانیان کردو فهره ننگ و که لتوری میلی و دیروک و هه رچی که له م خاکه مان دا هه بووه هه موویان دزیوه و ته نیا زمانه شیرینه که شیان لی قه دهغه کردوین و گوندو خاک و شارو مالیان لی ته عریب و ته تریک کردوین و کوردستانه ئازیزه که یان به ده ردی بردوه که پیم وایه له ناو ئەم جیهانەدا زۆر به ده گمن گه لیککی وه ک کورد په یدا ده بیتن که به و هه موو په نچ و ئازارو میحنه ته یان برد بیتن.

ده بی به داخه وه ئەو بلیم هه ره وه که خانی نه مر ده بیژی و ده لیت:

گه ردی هه بوایه مه ئیتفا که

فیکراییکرامه ئیتفاده ک

رۆم و عەرب و عەجەم تمامی
هەمیان ژمەرا دەکرد غولامی

بەلێ، داخی گرانى خانە دیارەو بۆچی ناوای فەرموو؟ دەبێ ئەو بلیم کە گەلی لە کوردانیش هەن کە بۆ خۆیان رۆوی خۆیان پەش کردوو و بوونەتە درکی رینگەى سەر بەرزى و سەر بە خۆی خۆیان و بە هەوێست و خواستی دۆژمانان هەلپەریچون و ئیستاش هەر دەهۆل بۆ داگیرکەران لێ دەدەن و بێ شەرمانە لە ناوی نامەردان دا دەپەرنەووە بە کرێگراوانی دۆژمانانی ئەم گەلە هەژارو چەوساوەی خۆیان و بووینە و بەرامبەر خاڤ و نەتەووەکیان هەردەم خیانەتیان کردوووە بە رۆوی پەش و گلاویانەووە لایان وایە نەبایەو نە بارانەوئەو بێزەیان بە هەموو کارەسات و بەسەرھاتە تالەکانی گەلی خۆیان دیت و ئەوێ کوردایەتی و نیشتمانپەروری بێت پەچاوی ناکن و دەبنە هۆری داری ئازادی و پەگاریان و لە پێزی دۆژمانانی گەلی خۆیان دا زۆر بێ شەرمانە هەرچی خەراپە بۆ گەلەکەى خۆیان ئەوا ئەنجامیان داوو دەبدەن، جا چە بە دەست و یان بە هەست و یان بە قسەو یان بە پێنوسە پەش و ژەھراویەکانیانەو بێت، ئەوانەى کە وێژدان و کەرەمەت و هەستی پاکى خۆیان فرۆشتوو لە هیچ کۆمەکى بە دۆژمانان و نەیارانی کورد درێغى ناکن و بەو پەفتارو بەم خۆ فرۆشیەو کارەکانی دژ بە گەل و خاکیانەو فیتەى سەیلیان دیت، کە ئەمەش بۆ خۆی دەردێک و زامێکی قولى گەلی کوردەو دەتوانم بلیم هۆکارێکی هەرە مەزنی نەبوونی وەلاتیکى کوردەواریە و بێنیکى قولى دەروونی ئەم گەلە کوردەبە، هەرچەندە تەمەنی ئەو جۆرە نامەردانە کورتەو هەموو ئەوانە ناویان دەکەوتە زبڵ دانى میژووی کوردو کوردستان و لە سەر شوێی و رۆو پەشى بەولاوە چیتیان بۆ نامینیئەو و هەتا هەتایە نەفرینیان لێ دەکرێت و هەر شەکەستیش دەخۆن.

چەند سەر بەرزى و چەند گەورەن هەموو ئەوانەى کە لە هەموو کات و رۆژگارێک دا گەلی خۆیان هەمیشە لا ئەوێندە مەزنە کە هەرگیز ئامادە نین بستیڤک لە خاکی خۆیان بە هیچ شتیڤک بگۆرنەووەو هەرگیز موساوەمە لە سەر کیشەى میلیلى خۆیان ناکن و نیشتمانەکەى خۆیان لە هەموو شتی لا پێرۆز ترەو لە رینگەى پاراستن و بوون و سەرکەوتنی کوردستانی خۆیان دا گیانیان دەکەن بە قوربانی کوردستانە شیرینەکیان و هەتا دوا هەناسەیان لە رینگەى رزگاری و سەر بەخۆی خاڤ و نەتەووەکیان بە دەست و بەهەست و پێنوس و بیرو باوەری راستەقینەى کوردایەتی و کردەووەکانیان خۆیان بەخت دەکەن، ئەمانەش ئەو شامیرو کەسانەن کە هەرگیز ناوی بەرزىان لە میژووی خاڤ و نەتەووەکیان دا نامریت و بۆ هەتا هەتایە وەک کە سایەتیەکی نەمرو سەر بەرز و ئازا یادیان دەکرێتەووەو هەرگیز نامرن.

ئەگەر بێت و لە منیش پیرسن بلین چیت گەرە کە لەم ژبانەت دا ئەوا زۆر بە سەر بەرزانەو ئەوین و خاڤ پەرورەبەو دەلیم کوردستانە کەم مەبەستە، نیشتمانەکەى رۆوگەى ژبانم دەوێت کە رزگاری و سەر بەخوینی و ئازادی و پەهالی خاڤ و نەتەووەکەى خۆم دەوێت و دەمەوێ منیش وەک گەلانی جیهان خاوەنی ئالو پەرچەمی پەنگیتی خۆم بێم و کوردستانم و گەلی کوردیش لە پێزی گەلانی جیهان دا ئازادو پەهاو خاوەنی خاکی خۆی بێت و دوور لە ژێر چنگی داگیرکەرە درێندەکان و زۆرداران و چەوسینەرەکانی ئەم رۆژگارنە بێت، منیش نیشتمانى خۆم بەرەو پێشەو بەرم و تەکنیک و تەکنۆلۆژیای کوردیش رۆو لە ئاسمانان بکات و ئەستێرەى بەختەووری گەلی کوردیش بۆ هەتا هەتایە هەل بێت و بدرەوشینەو، خائین و مرو کۆژو نەیارانی کورد تەفرو تونا بن و کوردستانە بەهەشتە کەم هەمیشە ئاوەدان و دوور لە شەرو شوێرو مال وێرانی بێت و دەلیم:

منیش مروم

ئارەزووی من سەر بەخۆی و

ئازاد بوون و رزگار بوونە

منیش مافی خۆم هەبە

لە ناوانەو هەواری خۆم

سەر بەست بژیم کۆیلە نەبم

کوردستانم بو خۆم بێت و
له زێدی خۆم سهر به خۆم بم
نیشتمانی خۆم خوش دهوئ و
کوردستانم رووگهی ژین و دلی منه
کوردستانم گشت روانین و هیوای منه
له پێی کوردو ههواری خۆم
قوربان ده کهم سه رو مال و گیانی خۆم
زمانی کوردی په یشی منه و زور شیرینه
خۆشم دهوئ په یشی کوردی
هه ست و بیرو هیواو دینمه
منیش خۆبم وه کو خۆبئی
هه موو مروقی ئەم زه مینه رهنگی سوره
هیوای دلم سه ره خۆبئی و
ناشتی بوون و بزگار بوونی کوردستانه
من ده مهوئ نازاد بژیم ره ها بژیم
کوردستانی خۆم پیش بچم
ئالای جوانی وه لاتی خۆم
له سه ر لوتکه و بهرزاییه کان هه ر سه ر بچم
گشت زۆرداری و سه مکاری
له کوردستان دوور بێته وه
من ده مهوئ نازاد بژیم
سه ر به خو بئی کوردستانه شیرینه کهم
ده لیم بژی کوردستانی ره نگینی من
بهرن هه موو نه یاران و ناکه سانی
دژ به گه ل و هه واری من

تیبینی کوردستان نیت:

ئهم نووسینه ده برینی بیروبوچونی خاوه نه که یه تی، کوردستان نیت له ناوه روۆکه که ی بهر پر سیار نییه. ۲۰۰۳-۳-۷